

Sprawozdanie z zagranicznego wyjazdu studyjnego. **ILLUT Berlin Brandenburg, 19-25 lipiec 2008r.**

miejsce : ILLUT Berlin Brandenburg - Paulinenaue

termin: 19 – 25 lipiec 2008r.

temat: Kształtowanie kompozycji przestrzennych oraz nowe technologie stosowane w architekturze krajobrazu.

Krajowe Centrum Edukacji Rolniczej zorganizowało w dniach 19-25 lipca 2008r wyjazd studyjny do Paulinenaue ILLUT (Internationale Lehranstalt für Landwirtschaft, Umwelt, Technik) Berlin Brandenburg dla nauczycieli ogrodnictwa i architektury krajobrazu.

W szkoleniu uczestniczyło 17 nauczycieli z różnych regionów Polski.

Wyjazd miał na celu wymianę doświadczeń pomiędzy placówką oświatową ILLUT zajmującą się kształceniem zawodowym, jak również poznanie najważniejszych trendów w architekturze krajobrazu na podstawie regionu Berlin Brandenburg.

Istotnym punktem programu było również nawiązanie kontaktów umożliwiających dalszą współpracę z niemieckim partnerem.

sobota 19.07.2008

Przyjazd do Zespołu Szkół Agropredsiębiorczości w Mieczysławowie.

Szkoła w Mieczysławowie była miejscem spotkania, podczas którego organizatorzy przedstawili cel oraz szczegółowy program wyjazdu.

niedziela 20.07.2008.

Przyjazd do Paulinenaue ILLUT Berlin Brandenburg (Internationale Lehranstalt für Landwirtschaft, Umwelt und Technik) , gdzie uczestnicy szkolenia zostali zakwaterowani.

poniedziałek 21.07.2008.

Wykłady na temat niemieckiego systemu kształcenia zawodowego na terenie szkoły w Premniz.

Placówka ta : Gewergliche Aus- und Weiterbildung GmbH otrzymała certyfikat wg. obowiązujących w Niemczech norm PAS 1037.

Prowadzący zajęcia: Dipl.-Ing.. Uta Maaz , Dipl.- Ing.Dieter Schiller przedstawili system kształcenia zwracając uwagę na praktyczną naukę zawodu oraz obowiązujące uczniów egzaminy.

Charakterystyczną cechą tego systemu jest jego dualność, czyli oddzielenie przedmiotów teoretycznych prowadzonych w szkole oraz praktycznych – bezpośrednio w produkcji. Istnieją również centra kształcenia praktycznego (np. DEULA – Deutsche Lehranstalt für Agrartechnik.). Podobną placówkę oświatową w Nienburgu oraz w Hildesheim mieli okazję w roku bieżącym zobaczyć nauczyciele produkcji roślinnej, zwierzęcej i agrobiznesu .

Na uwagę zasługuje fakt, że zakłady produkcyjne w Niemczech ponoszą większą odpowiedzialność prawną za kształcenie osób odbywających praktykę, są bardziej przygotowani do pełnej realizacji programów nauczania. Już na etapie kształcenia następuje proces wdrażania uczniów do przyszłej pracy, dlatego też można się spodziewać lepszych efektów nauczania zwłaszcza od strony praktycznej.

Różnice w niemieckim i polskim systemie nauczania są znaczne, dlatego temat ten był dla słuchaczy interesujący. Zadawano wiele pytań, prowadzący udzielali wyczerpujących odpowiedzi.

Wykład na temat przygotowań do wystaw ogrodniczych w okręgu Havelland i związanego z tymi wydarzeniami rozwoju regionu.

Ocena założeń architektoniczno-krajobrazowych parku Optikpark

Rathenow leży w okręgu Havelland, około 70 km od Berlina.

Nazwa parku Optikpark powstała w oparciu o tradycje miasta. W początkach XIX wieku powstał tutaj przemysł optyczny, który nierozdzielnie był związany z tą miejscowością. Pobyt w Rathenow uczestnicy rozpoczęli w miejscu starego młyna, który z okazji odbywającej się tam wystawy ogrodniczej w 2006 roku został zrekonstruowany i dziś stanowi reprezentacyjny i ciekawy dla turystów obiekt.

Tam też odbył się wykład na temat ówczesnego rozwoju tego regionu i przygotowań do tego ważnego przedsięwzięcia.

Koncepcja stworzenia parku w oparciu o tradycje miasta, kulturę i turystykę stanowi przykład maksymalnego wykorzystania szans dla Havelland oraz przykład dobrego marketingu. Obecnie trwają przygotowania do następnej wystawy ogrodniczej, która odbędzie się w roku 2015.

Logo Optikpark stanowią trzy podstawowe barwy: czerwony, niebieski, żółty.

Mocnym elementem strukturalnym są kolory kwiatów oraz elementów architektury ogrodowej. Barwy rabat imitują zjawisko rozszczepienia się światła, a „promyki barwne” rozpoczynają się od piramid barwnych. Każda z tych piramid ukazuje horyzontalny układ barw od cyjanu, poprzez magentę, żółty i zielony, w pionie natomiast przejście intensywności od jasnej do ciemnej. Zgodnie z tą regułą na wierzchołku widoczny jest biały kolor.

Naturalne położenie parku, otoczone wodą (Schwedendamm), istniejący od dawna drzewostan oraz nowe nasadzenia stanowią imponującą całość i wprowadza zwiedzających w świat optyki.

Oprócz barw podstawowych wyeksponowane zostały też formy podstawowe jakimi są : kwadrat, trójkąt i koło.

Tzw. Weltzeituhr (zegar zgodny z symboliką czasu i przestrzeni) stawowi tutaj rodzaj mostu łączącego park z miastem Rathenow. Koncepcja ta zaczerpnięta jest od słynnego zegara mieszczącego się w Berlinie na Alexanderplatz., tutaj ma jednak inny charakter. Kształt tych pomostów widoczny jest z lotu ptaka.

Oprócz ciekawie dobranych barw i kształtów elementów bardzo interesujący był dobór gatunków roślin. Różnorodność roślinności neutralizowała proste formy i symetrię rabat. Spośród licznych dobrze znanych nam z Polski gatunków były też rośliny rzadziej spotykane. Ciekawe były naturalistyczne założenia roślin wodnych oraz terenów podmokłych.

Na szczególną uwagę zasługiwała kolekcja nenufarów.

Optikpark pełni wielorakie funkcje : przyrodniczą , kulturotwórczą, turystyczną, a ponadto stanowi ważny element w promocji regionu Havelland.

Jest to pewne rozwiązanie, które umożliwia bardzo kosztowne przedsięwzięcia jak zakładanie terenów zieleni o tak dużym zasięgu i różnorodności.

wtorek 22.07.2008

Wykład na temat Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia Zawodowego w Niemczech.

Prowadzący: Dipl.-Ing. Dieter Schiller wyjaśnił cele i sposoby oraz kontrolę kształcenia zawodowego na każdym etapie oraz zasady uzyskiwania certyfikatów przez placówki oświatowe. Na uwagę zasługuje ścisła współpraca pomiędzy poszczególnymi ogniwami oraz korelacja kierunków kształcenia z potrzebami rynku pracy.

Nauczycieli zainteresowały też standardy dotyczące warunków pracy nauczyciela.

W Niemczech zagwarantowane są materiały dydaktyczne, wyposażenie w środki multimedialne, co również podlega stałej kontroli.

Wykład na temat bezpieczeństwa pracy w gospodarstwach ogrodniczych .

Wykład prowadził przedstawiciel Gartenbau – Berufsgenossenschaft – Carsten Waldheim.

Instytucja, którą reprezentował jest odpowiednikiem naszych związków zawodowych skupiających osoby zatrudnione w ogrodnictwie

Gartenbau – BG odpowiada za ubezpieczenia z tytułu wykonywanej pracy.

Uczestnicy szkolenia mieli możliwość zapoznać się z zakresem zadań i ważniejszymi przepisami, które regulują system ubezpieczeń.

Zapoznanie się z działalnością Doświadczalnego Instytutu Badawczego w Paulinenau

W Paulinenau, w pobliżu ILLUT znajduje się ośrodek badawczy zajmujący się wpływem różnych dawek nawożenia oraz rodzaju podłoża na wzrost wybranych gatunków oraz odmian roślin uprawnych.

Badane podłoża pochodziły z różnych regionów Niemiec.

Testowano głównie: kukurydzę cukrową, pałkę wodną oraz różne gatunki traw.

Ciekawe były rozwiązania techniczne przeprowadzanych doświadczeń.

środa 23.07.2008

Analiza założeń kompleksu pałacowo-parkowego w Parku Sanssouci w Poczdamie.

Poczdám to brandenburska kraina założeń pałacowo-parkowych zajmujący obszar 500 ha i obejmujące 150 budowli znajdujący się na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Na terenie miasta znajdują się trzy duże kompleksy parkowe: Sanssouci, Babelsberg oraz Neue Garten.

Aby zwiedzić wszystkie oferowane tu atrakcje, należałoby przeznaczyć na ten cel kilka dni. Mając do dyspozycji jeden dzień uczestnicy wyjazdu obejrzeliby największy zespół pałacowo-parkowy – Sanssouci.

Ten fascynujący spacer wśród okazałych budowli, posągów oraz wspaniałej, bogatej roślinności przemierzali wraz z przewodnikiem prof. Bartmannem, który mówił o historii parku, o znanych postaciach przemierzających te same ścieżki nadając jednocześnie swym opowiadaniom pewną nutkę filozoficznych przemyśleń oraz wizji.

Był również okazja obejrzenia wielu ciekawych gatunków, odmian roślin, które w tak wspaniałej scenerii były szczególnie atrakcyjne.

Takie wrażenia pozostają długo w pamięci.

Twórcą Parku Sanssouci jest Fryderyk Wilhelm II, któremu historia nadała przydomek Wielki, ponieważ uczynił Prusy jednym z najpotężniejszych mocarstw świata.

Fryderyk Wielki lubował się również w malarstwie, architekturze, literaturze i filozofii.

W roku 1774 rozpoczął budowę rokokowego kompleksu ogrodowo-pałacowego „Sanssouci”, swojej letniej rezydencji, co z francuskiego oznacza „bez zmartwień”.

Od tego czasu Poczdám rozwijał się jako centrum pruskiej sztuki ogrodowej.

Dla dalszego jego rozwoju miał znaczenie fakt, że w roku 1787 powołano specjalny urząd, zarządzający parkiem. Duży wpływ na ostateczną kompozycję parku miał w 1816 Joseph Lenne', który pracował na zlecenie Fryderyka IV. Był on uznawany nie tylko za genialnego twórcę ogrodów, ale za artystę w tej dziedzinie. Nie bez znaczenia miał też fakt, że współpracował wówczas z wybitnym architektem Karl Friedrich Schinkel.

Przemierzając Główną Aleję w otoczeniu posągów i popiersi- twórców sztuki i literatury, wspaniałych strzyżonych żywopłotów, wysokich szpalerów z buka lub grabu można dotrzeć do fontanny Große Fontäne, a dalej na zboczu rozciągają się Weinbergtarassen, czyli tarasy winnic. Zwieńczeniem 5-poziomowych tarasów jest rokokowy Pałac Sanssouci.

Większa i bardziej okazała budowla jest Nowy Pałac znajdujący się po przeciwnej stronie Główniej Aleji.

Na północ od Pałacu Sanssouci znajdują się ruiny na wzniesieniu tzw. Ruinenberg. Budowla ta kryje w sobie ogromny zbiornik wodny, który niegdyś służył do magazynowania i pompowania wody do fontann oraz parku. Było to jednak możliwe dopiero w czasach Fryderyka IV, kiedy to wykorzystano w tym celu maszynę na parę. Urządzenie to zostało wmontowane w budynku w formie meczetu nad rzeką Havelą i tworzyło system nawadniający.

Położona na wschód od Sanssouci-Terrassen Oranżeria wzorowana na renesansowej architekturze Rzymu, skupiała kolekcję roślin egzotycznych. Jest to ukoronowanie wizji Italii z początków XIX wieku.

Znajduje się tam zaprojektowany przez Lene' ogród, który obecnie jest pod opieką Uniwersytetu Poczdamskiego.

W latach 1754 co 1756 powstał Chiński Domek wraz z częścią ogrodową. Tu znajduje się herbaciarnia, jak również kolekcja miśnieńskiej oraz chińskiej porcelany.

Domek jest otoczony pozłaczanymi postaciami muzyków oraz postaci pijących herbatę.

Również z czasów upodobania i fascynacji sztuką i obyczajem chińskim i japońskim wybudowano tzw. Pawilon Smoków – w kształcie pagody.

Między Oranżerią a Chińskim domkiem splatają się liczne malowniczo położone ścieżki. Na wzniesieniu widoczny jest Belweder – ostatnia budowla powstała za czasów Fryderyka Wielkiego. Nazwa Belvedere w tłumaczeniu oznacza piękny widok. Tu rozciąga się jedna z najwspanialszych panoram na ogród.

Znaną również budowlą Fryderyka Wielkiego jest Świątynia Przyjaźni – Freundschaftstempel ku czci swojej ukochanej Siostry Wilhelminy.

Kolejny okres rozkwitu Parku Sanssouci nastąpił za Fryderyka Wilhelma IV, który dzięki swojemu zamiłowaniu do natury nadał parkowi nowe oblicze.

Park Charlottenhof, który powstał za jego panowania doskonale harmonizuje powstałymi wówczas budowlami, ponieważ jest to wynik pracy Josepha Lene' i słynnego architekta Karla Friedricha Schinkla.

W utworzonym wówczas ogrodzie w stylu angielskim z licznymi zaułkami usytuowano niewielką rezydencję w stylu włoskich willi..

W pobliżu pałacu Lenne' zaprojektował także hipodrom wzorowany na antycznych tradycjach oraz ogród różany. Również w sąsiedztwie znajdują się słynne Łaźnie Rzymskie inspirowane tokańskimi domami wiejskimi, willami rzymskimi oraz greckimi świątyniami. Między Rzymskimi Łazienkami i Oranżerią, oraz znajdującym się blisko Sycylijskim Ogrodem powstał teren idealny do spacerów wzdłuż ścieżek połączonych arkadami, pergolami oddzielonymi drzewostanem tworząc urocze zakątki.

Jednym z najciekawszych tutaj założeń ogrodowych jest Park Marlygarten. W XIX wieku stanowił on wzór sztuki ogrodowej dla ówczesnych parków dworskich i stanowił przykład najwyższego kunsztu w tej dziedzinie.

Powstał on z założonego 1715 roku warzywnego ogrodu i od 1845 w sąsiedztwie Kościoła Pokoju – Friedenskirche stanowi interesującą całość. Z licznymi gatunkami drzewiastymi i pozostałym ogrodowym murem oraz krętymi ścieżkami tworzy wspaniałą atmosferę. Fascynujące jest świadome połączenie dwóch przeciwieństw, za czym kryje się pewna religijno-filozoficzna symbolika.

Z jednej strony wcześniejszy ogród z bogactwem kolorowych rabat, fantazyjnie wplecionych ozdobnych warzyw, krętych ścieżek z drugiej natomiast pewna dostojność i powaga terenu położonego w pobliżu kościoła.

Bazylika Friedrichkirche stała się miejscem pochówku mieszkających tu władców. Stanowi jednocześnie pewnego rodzaju romantyczną przestrzeń, gdzie przemawia nie tylko historia, ale również przyroda.

W pobliżu Parku Sanssouci znajduje się niewielki **zakład ogrodniczy**, który uczestnicy wyjazdu mieli okazję zobaczyć. Specyfika tego gospodarstwa polegała na tym, że zachowano tu wiele cennych starych odmian roślin ozdobnych produkowanych na potrzeby Parku Sanssouci oraz pobliskiego Baelsberg.

Uczestników zainteresowały szczególnie ciemnoczerwone dalie, ogromna różnorodność koleusów oraz formy pienne przeróżnych gatunków, rzadko spotykane w Polsce.

Znajdowała się tutaj dość duża ilość zapomnianych gdzie indziej odmian róż, które w przeciwieństwie do współczesnych charakteryzują się niezwykle obfitym kwitnieniem. Znane nam odmiany róż wprawdzie kwitną niemalże przez cały okres wegetacji nie dorównują jednak przepychem i głęboką barwą czerwieni.

Na uwagę zasługiwały różnorodne formy pienne roślin ozdobnych

Zamiłowanie do tradycji widoczne było nawet w detalach. Używana kiedyś na tych terenach motyka z obustronnym ostrzem wzbudziła zainteresowanie nauczycieli.

Spacer po Parku Sanssouci trwał kilka godzin. Zważywszy, że jest to teren niemalże 300 ha i grupa obejrzała najważniejsze zakątki oraz budowle na terenie kompleksu pałacowo-parkowego, musiała więc przebyć wiele kilometrów. Ogromna ilość gatunków oraz ciekawe kompozycje i założenia architektoniczne autorstwa znanych osobistości to wrażenia, które z pewnością będą przekazywane i będą stanowić inspirację do dalszej pracy nauczycieli.

Prof. Bartmann, który pełnił rolę przewodnika wzbudził niesamowite uznanie za wiedzę, którą w niezwykle ciekawy sposób potrafił przekazać, jak również za czas, który dodatkowo poświęcił. Momentami można było mieć wrażenie, że całkowicie pokonał barierę językową.

Określenie możliwości dalszej współpracy z partnerem niemieckim.

Wieczorem odbyło się zebranie, na którym kierownik ośrodka Walter Siegmund przedstawił możliwości dalszej współpracy w formie dalszych wyjazdów studyjnych i różnego typu form doskonalenia dla nauczycieli, organizacji praktyk dla uczniów szkół ogrodniczych i architektury krajobrazu. Podkreślił szansę dofinansowania w ramach projektów Leonardo da Vinci.

Był otwarty na propozycje ze strony polskiej.

Proponował dalszą współpracę na zasadzie międzynarodowej wymiany doświadczeń dla kadry i stażu dla uczniów.

Przedstawiając ofertę szkoleń ośrodka ILLUT scharakteryzował jednocześnie bazę kształcenia, zwłaszcza w zakresie techniki ogrodnictwa. do przeprowadzania przyszłych szkoleń.

czwartek 24.07.2008

Analiza założeń architektoniczno-parkowych w Berlinie.

Grupa nauczycieli miała również okazję zobaczyć Berlin.

Trasa przebiegała głównie od Aleksanderplatz poprzez ulicę słynnych lip „Unter den Linden” mijając Uniwersytet Humboldta docierając do Bramy Brandenburskiej. Dalej uczestnicy zmierzali wzdłuż ulicy Straße des 17 Juni, poprzez Kolumnę Zwycięstwa.

Pomimo, że pobyt w Berlinie był krótki grupa zobaczyła najciekawsze miejsca stolicy zwracając szczególną uwagę na nowe nasadzenia, zastosowanie większej ilości roślin zimozielonych, pnączy oraz drzew z wysoko poprowadzonym pniem.

W Niemczech sadi się stosunkowo dużo gatunków liściastych, nadal stosuje się często nasadzenia alejowe przy drogach. Istnieje tendencja do sadzenia rodzimych drzew liściastych. Drzewa przy drogach nie sadi się bezpośrednio przy jezdni, lecz zwykle graniczy z nią pas trawy, za którym wykopuje się rów i dopiero za nim tworzy się aleję.

Takie rozwiązanie jest wprawdzie kosztowne, jednak dla bezpieczeństwa zachowanie większej odległości konieczne.

Drzewa w miastach oznaczone są numerami, młode drzewa zaopatrywane są w osłony chroniące korę, co stwarza warunki lepszej ich pielęgnacji.

Zakładane w mieście trawniki służą mieszkańcom oraz turystom zapraszając do wypoczynku, a więc pełnią funkcję nie tylko estetyczną.

piątek 25.07.2008

Powrót do Warszawy

Wyjazd studyjny trwał kilka dni, podczas których uczestnicy zapoznali się z najpiękniejszymi kompozycjami roślinnymi i założeniami parkowo-pałacowymi zwiedzanego regionu, poznali niemiecki system i warunki kształcenia zawodowego, jak również sprawy marketingowe dotyczące ogrodnictwa i architektury krajobrazu.

Wiedza ta powinna procentować w dalszej ich pracy i inspirować do dalszych działań.

